

djelomični izostanak s posla radi njege u trajanju od najviše četiri tjedna

- **Podrška za 24-satnu skrb**
  - Skrb u privatnim kućanstvima
  - Preduvjet je pravo osobe kojoj je potrebna njega na naknadu za njegu najmanje trećeg stupnja
- **Kućna posjeta po želji**
  - Besplatne i dobrovoljne kućne posjete nude se u cijeloj Austriji korisnicima/-ama naknade za njegu koji se njeguju u svom domu
  - Utvrđuje se stvarna situacija glede njege, a po potrebi se obavlja i savjetovanje
  - Ako želite, možete ugovoriti kućnu posjetu telefonom na broj 050 808 2087 ili putem e-pošte na wunschhausbesuch@svqspg.at
- **Razgovor s rođacima – rasterećenje za rođake koji pružaju njegu**
  - U cilju rasterećenja rođaka koji pružaju njegu Ministarstvo socijalne skrbi uz podršku Strukovne udruge austrijskih psihologa osmislilo je razgovor s rođacima.
  - Razgovor s rođacima je besplatan i povjerljiv te se po želji može obaviti kod kuće, na nekom drugom mjestu ili telefonom.
  - Ako ste zainteresirani za ovu ponudu savjetodavnog razgovora, molimo vas da nas kontaktirate telefonom na broj 050 808 2087 ili zakažite sastanak putem e-pošte na an gehoerigengespraech@svqspg.at

Socijalne usluge

- **Socijalne službe**

Mobilne i ambulantne socijalne službe mogu olakšati njegu u poznatom, obiteljskom okruženju, omogućavaju ljudima kojima je potrebna njega ostanak u kućnom okruženju i rasterećenje rođaka koji pružaju njegu.

Daljnje informacije:

- **Ured pokrajinske Vlade (Amt der Landesregierung), Poglavarstvo okruga (Bezirkshauptmannschaft) ili poglavarstvo grada, odn. Socijalni fond grada Beča (Fonds Soziales Wien)**
- **Domovi za starije i nemoćne osobe**

Informacije o domovima za starije i nemoćne osobe koje se odnose specifično na demenciju, mogu se dobiti u Službi za informiranje Ministarstva socijalne skrbi

Kontakt adrese

Ministarstvo socijalne skrbi: www.sozialministerium.at

Austrijska strategija za pitanje demencije "Dobar život s demencijom": www.demenzstrategie.at

Zdravstveni portali:

www.gesundheit.gv.at

www.kliniksuche.at

Informacije o njezi i skrbi:

www.sozialministeriumservice.at

www.infoservice.sozialministerium.at

Savjetodavna mjesta:

Alzheimer Austria: www.alzheimer-selbsthilfe.at/angebote/service

MAS Alzheimerhilfe: www.alzheimer-hilfe.at

Pretraživanje grupa za samopomoć: www.gesundheit.gv.at

IG-rođaci koji pružaju njegu: www.ig-pflege.at

Centar kompetencije - osiguranje kvalitete u kućnoj njezi

www.svs.at (osiguranje kvalitete – njega),

e-pošta: wunschhausbesuch@svqspg.at (kućna posjeta) oder angehoerigengespraech@svqspg.at

(razgovor s rođacima),

Telefon: 050 808 2087

Pravo zaštite odraslih osoba, punomoć za slučaj skrbi i raspolaganje pacijenata:

www.vertretungsnetz.at

www.help.gv.at (zakon o zaštiti odraslih)

 Bundesministerium
Soziales, Gesundheit, Pflege
und Konsumentenschutz

Živjeti dobro s demencijom

Putokaz

Novije informacije, stanje u 2022. godini, a koje proizlaze iz reforme sustava njegovateljstva, na raspolaganju su na stranici www.sozialministerium.at

Servis za građane:

buergerservice@sozialministerium.at

telefon: 0800 201 611

(pon.-pet. od 8 do 16 sati)

Impresum

Vlasnik i izdavač medija: Ministarstvo socijalne skrbi, zdravstva, njege i zaštite potrošača (BMSGPK)
Stubenring 1, a-1010 Wien (Beč)
+43 1 711 00-0

Mjesto izdavanja i tiska: Beč

Izvor fotografija: © istockphoto.com/wildpixel

Grafička priprema: BMSGPK

Stanje: srpanj 2021.

sozialministerium.at

Živjeti dobro s demencijom

Putokaz

Rano otkrivanje

Postoji sasvim normalna zaboravljivost, kod nekih ljudi više, kod drugih manje. Ako s vremena na vrijeme ne pronađete svoj ključ ili se ne možete sjetiti imena poznate osobe, to nije razlog za zabrinutost.

Znaci upozorenja za početnu faze demencije mogu biti:

- **Postupan gubitak pamćenja / smetnje pamćenja**
Sve teže je naučiti nove stvari, zapamtiti nova imena ili se sjetiti razgovora i događaja, čak i ako se nisu tako davno dogodili.
- **Poteškoće s jezikom, u čitanju, govoru i slušanju**
Sve teže je pratiti razgovor i pronaći prave riječi. Izjave se naglo završavaju usred rečenice i sve teže je pažljivo slušati.
- **Dezorijentiranost u vremenu i prostoru**
Sve teže je snaći se u poznatoj sredini ili raditi tako da se radnje naprave na vrijeme. Također postoje problemi s vremenskom orijentacijom (npr. u odnosu na godišnje doba, dan u tjednu ili dio dana).
- **Poteškoće u obavljanju rutinskih aktivnosti**
Teško je obavljati ranije uobičajene aktivnosti kao što su npr. priprema obroka ili bankarski poslovi. Sve očiglednije postaju poteškoće u rješavanju kompleksnih zadataka, kao što su organizacija proslava ili odabir odgovarajuće odjeće za određenu situaciju
- **Smanjuje se želja za kontaktima s drugim ljudima**
Osoba se povlači iz društvenog života, postaje pasivna i više ne sudjeluje u aktivnostima. Rastu bezvoljnost i pasivnost.

- **Promjene osobnosti**
Javljaju se česte i neuobičajene promjene raspoloženja bez ikakvog vidljivog razloga za ljude sa strane. Karakterne osobine mogu postati izraženije, ali i obratno, može doći do pojave neosnovanog nepovjerenja pa sve do agresivnog ponašanja.

Rano otkrivanje poboljšava rezultate liječenja!

Dijagnoza

Navedeni simptomi mogu imati vrlo različite uzroke. Izazvati ih mogu stres, sindrom sagorijevanja (burn-out), depresija i mentalna opterećenja. Oni mogu imati fizičke uzroke kao što su nedostatna funkcija štitnjače, povišeni moždani tlak ili tumor. Ili pak se jednostavno radi o demenciji.

Stoga je za pravu terapijsku podršku ili liječenje važno posavjetovati se s liječnikom! Prva kontakt osoba je liječnik/-ica obiteljske medicine. Oni ove pacijente/-ice upućuju na dalje liječenje specijalistima/-cama psihijatrije ili neurologije. Također se pacijente/-ice može uputiti i u gerontopsihijatrijske centre i klinike za poremećaje pamćenja ili u ambulante za poremećaje pamćenja.

Obavljaju se razni testovi kako bi se utvrdilo radi li se o simptomima koji počivaju na demenciji ili drugim bolestima koje se mogu liječiti (diferencijalna dijagnostika). U tu se svrhu vrši pregled neurološkog, psihijatrijskog

i internističkog stanja pacijenta. Za točnu dijagnozu demencije provode se psihološki testovi, laboratorijske analize i slikovna dijagnostika.

- **Razgovor s liječnikom**
osobni razgovor s liječnikom radi utvrđivanja osobnog zdravstvenog stanja i povijesti bolesti
- **Fizički pregled**
laboratorijska ispitivanja, EKG (metoda pregleda srca)
- **Neuropsihološki pregledi**
neuropsihološki testovi za utvrđivanje sposobnosti pamćenja, jezičnih vještina, prostorne i vremenske orijentacije, pažnje, sposobnosti obavljanja složenih zadataka
- **Slikovna dijagnostika**
CT, MR (pretrage za prikaz stanja mozga)

Sve navedene metode pretraga potpuno su bezbolne!

Više informacija naći ćete na [gesundheit.gv.at](https://www.gesundheit.gv.at)

Podrška, savjetovanje i terapija nakon dijagnoze

Prva kontakt osoba je liječnik /-ica obiteljske medicine. Nakon početne procjene obično se pacijent/-ica upućuje na pregled specijalisti /-ici.

Rana dijagnoza je važna kako bi se što prije započela terapija i kako bi se pronašla odgovarajuća terapija. Osim lijekova razne nemedicinske mjere kao što su

ciljani trening za obavljanje svakodnevnih aktivnosti i trening pamćenja, pomažu poboljšanju kvalitete života.

Potražite informacije o demenciji i zatražite na vrijeme podršku, informacije i savjete. Nemedikamentozne mjere terapije, ali i grupe za samopomoć, korisna su dopuna plana liječničke terapije.

Kome se mogu obratiti?

Ponude u savezним pokrajinama su različite. Informacije o tome možete dobiti od svog/svoje liječnika/-ice obiteljske medicine.

Mnoge socijalne organizacije nude savjetodavne usluge o demenciji, brigu o osobama koje imaju demenciju i terapijske grupe. Ambulante za poremećaje pamćenja u bolnicama također imaju veliku ponudu usluga.

Posavjetujte se kako biste pronašli ponude koje vam odgovaraju! Organizacije za samopomoć dobra su mjesta za razmjenu iskustava.

Naknada za njegu

- Naknada za njegu namjensko je davanje za pokrivanje dodatnih troškova koji se odnose na njegu.
- Pravo na naknadu za njegu pripada, ako postoji prosječna mjesečna potreba za njegovom od preko 65 sati
- sedmostupanjski model u ovisnosti o potrebe za njegovom

- Kod stupnjevanja potrebe za naknadom za njegu za osobe s demencijom može se ovisno o težini oboljenja uzeti u obzir paušalni **dodatak za otežanu njegu od 25 sati. Okolnosti koje otežavaju njegu** prisutne su, kada se deficiti u nagonu, razmišljanju, realizaciji radnji, socijalnim funkcijama i emocionalnoj kontroli zbirno odražavaju kao težak poremećaj ponašanja.
- Ako neka osoba može sama sebi pomoći samo s **uputama i / ili nadzorom**, to se može izjednačiti s pomoći i skrbi.

Podrška za njegu kod kuće

- **Dodaci za troškove zamjenske njege u slučaju spriječenosti glavne osobe koja obavlja njegu**
  - Financijska podrška rođacima osobe kojoj je potrebna njega, ako je većina njege preuzeta u trajanju od najmanje godinu dana
  - Od trećeg stupnja njege, u slučaju demencije od prvog stupnja
- **Pflegekarenzgeld (plaćeni izostanak s posla radi njege)**
  - Plaćeni izostanak ili djelomični izostanak s posla mogu ugovoriti bliski rođaci dementnih osoba s teškoćama demencije koji dobivaju naknadu za njegu od prvog stupnja.
  - Plaćanja u ovisnosti o dohotku obračunavaju se prema iznosu naknade za nezaposlene
  - Od 1.1.2020. godine za zaposlenike i zaposlenice u poduzećima sa više od pet zaposlenika postoji pravo na plaćeni izostanak ili